

ESITYS JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSIKSI JÄRVISEUDUN JÄTELAUTAKUNNAN ALUEELLA

YLEISET PERUSTELUT

Kunnallisia jätehuoltomääräyksiä uudistetaan ja ajanmukaistetaan 19.7.2021 voimaan tulleen jätelain (646/2011) säännösten ja uuden terminologian huomioiden ottamiseksi. Tavoitteena on estää jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvat haitat ja vaarat terveydelle ja ympäristölle. Lisäksi määräysten kautta edistetään jätelain mukaisen etusijajärjestyksen toteutumista.

Jätehuoltomääräysten valmistelussa on hyödynnetty Suomen Kuntaliiton keväällä 2022 julkaisemaa opasta kunnallisten jätehuoltomääräysten valmistelijoille ja päättäjille. Tarkoituksena on pyrkiä lisäämään jätehuoltomääräysten yhtenäisyyttä ja vertailukelpoisuutta valtakunnallisesti.

Jätehuoltomääräyksiin sisältyy yleinen osa, johon on koottu määräyksiä taustoitavia, muualla määrättäviä ja neuvovia asioita. Jätehuoltomääräysten yleiseen rakenteeseen on kiinnitetty huomiota, jotta se olisi sisällöllisesti mahdollisimman selkeä ja informatiivinen kokonaisuus.

Keskeisimmät muutokset

Jätelainsäädäntöä uudistettiin laajasti vuoden 2021 aikana. Uudistuksessa säädettiin uusista jätteiden kierrätystä ja erilliskeräystä koskevista tavoitteista ja velvoitteista. Tavoitteena on, että yhdyskuntajätteestä valmisteltaisiin uudelleen käyttöön tai kierrätettäisiin 55 painoprosenttia vuonna 2025, 60 painoprosenttia vuonna 2030 ja 65 painoprosenttia vuonna 2035.

Keskeisimmät muutokset koskevat bio- ja pakkausjätteiden kiinteistökohtaista jätteenkuljetusta. Se on jätelain mukaan hoidettava kunnan järjestämänä kuljetuksena. Sekalaisen yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölaitteen kuljetukset järjestetään edelleen kiinteistönhaltijan järjestämänä kuljetuksena. Bio- ja pakkausjätteiden kiinteistökohtaisen erilliskeräyksen vähimmäisvelvoitteista taajamissa määrätään jäteasetuksella.

Lisäksi jätteen omatoimisesta käsittelystä kiinteistöllä määrätään entistä yksityiskohtaisemmin jäteasetuksessa. Kiinteistön haltijan on ilmoitettava omatoimisesta biojätteen käsittelystä kiinteistöllä jätehuoltoviranomaiselle, jonka on merkittävä tieto ylläpitämäänsä rekisteriin jätteiden kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. LUKU – SOVELTAMISALA JA YLEISET VELVOITTEET

1 § Soveltamisala

Jätehuollon velvoitteet perustuvat jätelakiin (646/2011), Valtioneuvoston asetukseen jätteistä (jäljempänä jäteasetus) (978/2021), muihin jätelain nojalla annettuihin asetuksiin sekä kunnan jätehuoltomääräyksiin. Jätelaissa on määritelty millaisista asioista jätehuoltomääräyksiä voi antaa ja keitä ne koskevat. Jätelain 91 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa määräyksiä jätteiden keräykseen, vastaanottoon ja kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä niiden tekniisiin vaatimuksiin liittyvissä asioissa. Nämä asiat koskevat pääasiassa kunnan vastuulle säädettyä jätehuoltoa, mutta voivat koskea myös muiden kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia jätteitä. Määräykset koskevat toimintaa siltä osin kuin on tarpeen jätteen hallitsemattoman käsittelyn, jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Jätelain 32 §:n mukaan kunnan järjestämä jätehuolto koskee vakituudessa asumisessa, vapaa-ajan asumisessa, asuntolassa sekä muussa asumisessa syntyvää jätettä, mukaan lukien asumisessa ja muussa vastaavassa toiminnassa syntyvä sako- ja umpikaivoliete. Samoin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluu myös kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvien jätteiden jätehuolto. Myös liikekiinteistöjen jätehuolto kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin, jos liikekiinteistön jäte kerätään yhdessä edellä mainituissa toiminnoissa syntyvän jätteen kanssa. Kunnalla on myös jätelain 33 §:n mukaan velvollisuus järjestää toissijaisesti kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuulumattoman toiminnan jätehuolto.

Jätehuoltomääräykset voivat jätelain 91 §:n 2 momentin mukaan koskea yhdyskuntajätteen kompostointia tai muuta vastaavaa jätteen pienimuotoista käsittelyä sen syntypaikalla myös muussa toiminnassa, kuin minkä jätehuollosta kunta jätelain mukaan vastaa. Jätehuoltomääräykset eivät kuitenkaan koske pienimuotoista jätteen käsittelyä syntypaikalla, jos toimintaa harjoitetaan ympäristöluvan tai ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksynnän nojalla.

Jätelain 91 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti jätehuoltomääräykset koskevat kuitenkin muutakin kuin jätelain mukaan kunnan vastuulle kuuluvaa jätehuoltoa siltä osin, kuin on kyse jätteiden keräyksen, vastaanoton ja kuljetuksen käytännön järjestelyistä kiinteistöllä tai jätteen vastaanottoaikoilla tai näitä koskevista teknisistä vaatimuksista.

Nämä jätehuoltomääräykset ovat voimassa Alajärven kaupungin, Halsuan, Kyyjärven, Lappajärven, Lestijärven, Perhon, Reisjärven, Soinin ja Vimpelin kuntien muodostamalla alueella.

2 § Määritelmät

Tässä pykälässä määritellään ainoastaan jätehuoltomääräysten kannalta tarpeelliset käsitteet. Mikäli jätehuoltomääräysten kannalta tarpeellinen käsite on

määritelty jätelaissa tai -asetuksessa, otetaan käsitteen määritelmä sellaisenaan jätehuoltomääräyksiin.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Tässä pykälässä kerrotaan jätelain tavoitteista jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi. Se edellyttää, että jätteitä käsitellään kaikissa olosuhteissa hallitusti.

Jätelain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on edistää kiertotaloutta ja luonnonvarojen käytön kestävyyttä, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimiva jätehuolto sekä ehkäistä roskaantumista.

Jätelain 8 §:ssä on esitetty yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä. Kaikkia toimijoita veloitetaan ensisijaisesti vähentämään jätteen määrää ja haitallisuutta ja ohjataan etusijajärjestyksen mukaiseen toimintaan. Jos jätteen syntyä ei pystytä välttämään, etusijajärjestyksen mukaan jäte tulee ensisijaisesti valmistella uudelleen käyttöön tai kierrätykseen. Ellei tämä ole mahdollista, jäte voidaan hyödyntää energiana. Tässä pykälässä kerrotaan lyhyesti tavoitteista, joihin pyritään tilanteessa, jossa jätettä on syntynyt ja jätehuoltoa ja jätehuoltomääräyksiä tarvitaan.

2. LUKU – KUNNAN JÄTEHUOLTOJÄRJESTELMÄÄN LIITTYMINEN

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on oltava jätelain 41 §:n mukaan liittyneenä kunnan jätehuoltojärjestelmään ja luovutettava jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoipaikkaan. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kiinteistöllä syntyvälle jätteelle on oltava jätehuoltomääräysten mukaiset jäteastiat ja näille määräysten mukaiset tyhjennykset. Liittyminen kunnan jätehuoltojärjestelmään tapahtuu lähtökohtaisesti liittymällä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

Poikkeuksena velvollisuudesta luovuttaa jäte kiinteistökohtaiseen kuljetukseen on jäte, joka poikkeuksellisen kokonsa, suuren määränsä tai muun ominaisuutensa vuoksi ei sovellu kuljetettavaksi tavanomaisessa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Näiden jätehuoltomääräysten § 10 käsittelee näitä tilanteita.

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen luovutetut jätteet tulee kuljettaa kunnan tai kunnan jäteyhtiön osoittamaan paikkaan. Tuottajavastuunalaiset jätteet tulee kuljettaa kunnan osoittamaan tuottajan järjestämään vastaanottoipaikkaan.

5 § Elinkeinotoiminnan ja muun julkisen toiminnan kuin kunnan jätteiden jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden perusteella

Jätelain 33 § mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää myös muun kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan toimijan pyynnöstä tämän jätehuolto, mikäli toimijan tarvitsemia palveluita ei ole tarjolla yksityisillä markkinoilla tai palvelutarjonnassa on puutteita ja tuotettu jäte pystytään käsittelemään kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Ennen kuin kunta tai kunnan jäteyhtiön ja palveluita tarvitseva toimija voivat sopia yli 2000 euron arvoisesta vuotuisesta palvelusta, on palveluja tarvitsevan ilmoitettava palvelun tarpeestaan jätelain 143 a §:n mukaisessa jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalustassa (Materiaalitori) vähintään 14 vuorokauden ajan.

6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen

Jätelain mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voidaan toteuttaa joko kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena (JL 36 §) tai kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetuksena (JL 37 §).

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetusjärjestelmä. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus tarkoittaa, että kiinteistönhaltija sopii suoraan paikallisen jätteenkuljetusyrityksen kanssa kiinteistön jäteastian tyhjentämisestä.

Mikäli kiinteistön haltija ei liity kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, kiinteistöä ei voida liittää jätehuoltoviranomaisen toimesta. Tällöin jätelautakunta toimii yhdessä valvontaviranomaisen eli kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa, sillä valvontaan ja hallintopakoon liittyvä toimivalta on valvontaviranomaisella.

Näiden jätehuoltomääräysten alueella vähintään viiden (5) asuinhuoneiston kiinteistöjen, asumispalveluyksiköiden ja kunnan palvelutoiminnan kohteiden tulee olla liittyneenä kunnan järjestämään kiinteistökohtaiseen keräykseen näiden jätehuoltomääräysten pakkausjätteiden ja pienmetallin osalta 1.7.2023 alkaen. (Jätelaki § 15, Valtioneuvoston asetus jätteistä 978/2021 luku 4).

Biojätteen kiinteistöittäinen keräys vähintään viiden (5) asuinhuoneistojen kiinteistöjen, asumispalveluyksiköiden ja kunnan palvelutoiminnan kohteiden osalta järjestetään kunnan järjestämän kuljetusmallin

mukaisesti jäteviranomaisen vahvistamalla reittialueella ja aikataululla. (Reittialue jätehuoltomääräysten liitteenä). Tähän saakka biojätteen kiinteistökohtainen keräys järjestetään kiinteistön haltijan järjestämän mallin mukaisesti. Muiden kiinteistöjen osalta kunnan järjestämään biojätteen keräykseen on mahdollista liittyä jäteviranomaisen vahvistamalla reittialueella. (Jätelaki § 15, Valtioneuvoston asetus jätteistä 978/2021 luku 4).

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Jätelaissa kiinteistön haltija veloitetaan järjestämään vastaanotto- paikka kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettaville jätteille (jätelaki 40 §) sekä hankittava tarvittavat jäteastiat.

8 § Yhteisen jäteastian perustaminen

Yhteisen jäteastian eli yhteisastian perustaminen ja käyttö voidaan jätehuoltomääräyksissä mahdollistaa lähemmäksi sijaitseville kiinteistöille. Läheisyyden määrittelee käytäntö, mutta kiinteistöjen välimatkojen pitäisi olla lyhyet tai kulkureittien olla yhteneviä. Yhteisastian käytölle asetetuissa vaatimuksissa tulee kuitenkin huomioida myös paikalliset olosuhteet. Tärkeintä on, että yhteisastian käyttö on seurattavissa, eikä muodostu esimerkiksi liian suuria hallitsemattomia yhteisastioita. Tämän takia yhteisastiasta veloitetaan ilmoittamaan. Myös jätteenkuljetusten seuranta ja valvonta edellyttävät, että yhteisastioiden käyttöönotosta ilmoitetaan jätehuoltoviranomaiselle, joka ylläpitää jätelain 143 §:n mukaista rekisteriä jätteen kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä.

Yhteisastiaa käyttävien kiinteistöjen pitäisi kaikissa tapauksissa sijaita samalla alueella, sillä jätelain 41 § velvoittaa luovuttamaan jätteen ”alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen”. Lähekkäisyyden tai saman alueen määrittely on aina tapauskohtaista. Yhteisastian perustamista suunnittelevien kiinteistöjen sijainti eri kuntien tai eri jätehuoltoviranomaisten alueella on yhdenvertaisen kohtelun kannalta ongelmallista. Siten kiinteistöjen omistussuhteet (saman omistajan omistuksessa olevat kiinteistöt) tai sukulaisuussuhteet eivät voi olla perusteina yhteisastian käyttämiselle.

Jätelautakunnalle on tehtävä kirjallinen ilmoitus yhteisen jäteastian käytöstä, siitä luopumisesta tai muista sen käyttöön liittyvistä muutoksista.

Mikäli yhteisen jäteastian käytöstä aiheutuu ongelmia, voi valvova viranomaisen eli kunnan ympäristönsuojeluviranomainen kieltää yhteisen jäteastian käytön tai kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin, kuten esimerkiksi kasvattamaan jäteastian kokoa.

9 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen määräajaksi

Jätehuoltomääräyksissä voidaan mahdollistaa kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen tilanteissa, joissa kiinteistö on tyhjiin ja käyttämättömänä. Keskeytys on pääsääntöisesti määräaikainen. Sitä voidaan tarpeen mukaan jatkaa määräajan päättyessä.

Jätehuollon keskeytysmahdollisuuksien tärkeänä perusteena on kiinteistön haltijoiden olosuhteiden huomioinnin lisäksi tarpeettomien tyhjennyskäyntien välttäminen kiinteistöillä.

Yli 6 kuukauden keskeytykset edellyttävät poikkeamista jätehuoltomääräyksistä. Keskeytystä haetaan kirjallisesti Järviseudun jätelautakunnalta.

10 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomat jätteet voidaan kuljettaa kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön järjestämään keräyspaikkaan jätteen haltijan toimesta, mikäli tämä sallitaan jätehuoltomääräyksissä (jätelaki 41 §). Määräys on tarpeellinen, jos ja kun halutaan sallia esimerkiksi suurikokoisten jätteiden tai rakennus- ja purkujäte-erien kuljettaminen omatoimisesti jäteasemalle.

Jätelain 41 §:n mukaan jätteen haltija voi järjestää sellaisen jätteen kuljetuksen, joka poikkeuksellisen kokonsa, suuren määränsä tai muun ominaisuutensa vuoksi ei sovellu kuljetettavaksi tavanomaisessa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, jos kuljetus on hyväksytty kunnan jätehuoltomääräyksissä tai ympäristönsuojelulain 202 §:n nojalla annetuissa kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä.

11 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomat jätteet ja kunnan yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, toimitetaan omatoimisesti kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön osoittamiin vastaanottopaikkoihin.

Tämän pykälän tarkoituksena on kertoa kiinteistöjen haltijoille ja jätteen tuottajille vastaanottoaikoista, joihin jätteet voi toimittaa. Jätteenkuljettajille tarkoitettu pykälä vastaanottoaikoista on sisällytetty kuljettamista käsittelevien pykälien yhteyteen.

Jätehuoltoviranomainen velvoittaa kunnallisen yhdyskuntajätehuollon toteuttajan eli kunnallisen jäteyhtiön pitämään ajantasaista listaa vastaanottoaikoista. Jätehuoltomääräyksissä on linkki Millespakka Oy:n

kotisivuille, jossa on ajantasainen tieto jätteiden vastaanottoapaikoista. Jätehuoltomääräyksissä on lisäksi tuotu esille Suomen Kiertovoimary:n ylläpitämä kierratys.info -verkkopalvelu, joka sisältää tietoa kierrätyskelpoisten jätteiden vastaanottoapaikoista sekä helpon hakutoiminnon.

3. LUKU – JÄTTEIDEN KERÄÄMINEN KIINTEISTÖLLÄ

12 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit

Uudistuneessa jäteasetuksessa on tiukennettu yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteita ja määritelty erilliskeräyksille vähimmäisvaatimukset. Erilliskeräyksiä järjestämisen lisäksi korostetaan syntypaikalla tapahtuvan jätteiden lajittelun tärkeyttä. Kiinteistöiltä erilliskerättäviä jätelajeja ovat asumisessa syntyvä biojäte ja pakkausjätteet (lasi-, muovi-, metalli- sekä paperi- ja kartonkipakkausjäte).

Kiinteistöillä lajitellut kierrätyskelpoiset kuluttajapakkausjätteet kuuluvat jätelain nojalla pakkausten tuottajien ja tuottajayhteisöjen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin. Muut lajitellut kierrätyskelpoiset, asumisesta tai kunnan palvelu- ja hallintotoiminnoista syntyneet jätteet kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin. Jotta jätehuolto sujuisi käytännössä, vastuun jakautuessa eri tahoille, on jätelaissa määrätty tuottajien ja kuntien yhteistoiminnasta pakkausjätteiden keräämisessä kiinteistöiltä (jätelaki 49a ja 49b §). Yhteistoiminta toteutetaan niin, että kunta järjestää kierrätyskelpoisen pakkausjätteen keräyksen ja kuljetuksen vähintään taajamien kiinteistöiltä tuottajien järjestämään käsittelyyn ja kierrätykseen.

Jätelain 35 § ja 36 § mukaisesti kierrätyskelpoisten jätelajien kiinteistöittaiset kuljetukset järjestetään kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Tuottajat ja kunnat sopivat yhteistoiminnan ja jätelain puitteissa keskenään korvauksista, joita tuottajat maksavat kunnille pakkausjätteen keräyksen ja kuljetuksen järjestämisestä.

Kiinteistökohtaisen kuljetuksen ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen pakkausjätteiden ja muiden kierrätyskelpoisten jätteiden keräys järjestetään ekopisteissä. Tuottajayhteisön aluekeräyksen vastaanottoapaikat on nimetty Rinki- ekopisteiksi. Kierrätyskelpoisten jätteiden aluekeräyspisteiden sijainnit ovat osoitteessa www.kierratys.info.

Kunnan vastuu laajenee jäteasetuksen 21 §:n mukaisesti tekstiilijätteen vastaanoton järjestämiseen 1.1.2023 lähtien. poistotekstiili toimitetaan Millespakka Oy:n hyötyjäteasemilla järjestettäviin keräyksiin.

Omatoimiremonttien yhteydessä syntyy myös rakennus- ja purkujätteitä. Rakennus- ja purkujätteelle annetaan jäteasetuksessa (26 §) määrän ja haitallisuuden vähentämiseen ja käsittelyyn liittyviä määräyksiä sekä erilliskeräysvelvoitteita (27 §), jotka koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Asuinkiinteistöillä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin ainoastaan siinä tapauksessa, että se on peräisin kotitalouden pienimuotoisesta omatoimisesta rakennus- ja purkutoiminnasta. Mikäli remontointipalveluita tarjoava yritys vastaa asuinkiinteistöllä syntyvän rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta, on se elinkeinotoiminnan jätettä, eikä siitä voida antaa jätehuoltomääräyksissä määräyksiä.

13 § Poltettava jäte

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvilla kiinteistöillä tulee olla jäteastia sekalaiselle yhdyskuntajätteelle (poltettava jäte). Etusijajärjestyksen noudattamiseksi (jätelaki 8 §) on tärkeää, että yhdyskuntajätteestä saadaan syntypaikkalajittelun ja erilliskeräyksen kautta eroteltua kaikki kierrätyskelpoiset jakeet. Poltettavalle jätteelle tarkoitettuun jäteastiaan ei saa laittaa sinne kuulumattomia jätteitä, kuten vaarallista jätettä tai uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten lajiteltua ja erilliskerätty jätettä (jätelaki 15 a §). Jätelain 17 §:n mukaan poltettavan jätteen jäteastiaan ei saa laittaa myöskään vaarallista jätettä.

Poltettava jäte hyödynnetään energiana Westenergyn jätevoimalassa. Jätevoimalan tekniikka mahdollistaa vähäisessä määrin palamattoman materiaalin syöttämisen polttolaitokseen, joten poltettavan jätteen astiaan voi laittaa pienen määrän esimerkiksi posliinia, hehku-lamppuja ja PVC-muovia.

Suurikokoiset ja suuret määrät jätettä, kuten käyttökelvottomat huonekalut, patjat, suuret määrät rikkoutuneita keramiikkaastioita tai kierrätyskelvottomia tekstiilejä tulee viedä suoraan jäteasemalle, josta ne päätyvät sopivaan asianmukaiseen käsittelyyn.

14 § Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet

Erilliskeräysvelvoitteiden lähtökohtana on jäteasetuksen (978/2021) mukainen kiinteistöittäinen kierrätyskelpoisten jätteiden erilliskeräys. Asetuksen mukaan taajama-alueilla, vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöillä, on asumisessa syntyvät bio- ja pakkausjätteet sekä pienmetalli lajiteltava ja erilliskerättävä omiin kiinteistökohtaisiin

jäteastioihin. Pakkausjätteet lajitellaan tuottajien lajitteluohjeiden mukaisesti. Mikäli ohjeesta poiketaan, on siitä sovittava aina tapauskohtaisesti tuottajien kanssa. On huomattava, että asetuksen velvoite koskee myös taajamissa sijaitsevia vapaa-ajan asuntoja.

4. LUKU – OMATOIMINEN KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

15 § Kompostointi

Biojätteen kompostointi kiinteistöllä on erittäin suositeltavaa. Kompostointiin kannustaminen edistää etusijajärjestyksen toteutumista. Määräykseen on lisätty jätelain uudistuksessa tullut velvoite kompostointi-ilmoituksen teosta jätehuoltoviranomaiselle. Järviseudun jätelautakunta merkitsee tiedot kompostoinnista jätelain 143 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin. Jäteasetuksen perustelumuiستion mukaan tietojen kokoaminen tukee biojätteen kompostoinnin ja muun pienimuotoisen kiinteistöllä tapahtuvan käsittelyn viranomaisseurantaa ja -valvontaa sekä mahdollistaa biojätteen pienimuotoisen käsittelyn määrää koskevien arvioiden tekemistä ja raportointia komissiolle jätedirektiivin ja sen nojalla annetun komission täytäntöönpanopäätöksen 2019/1004 mukaisesti. Mainitut EU:n säädökset sallivat biojätteen pienimuotoisen käsittelyn huomioon ottamisen yhdyskuntajätteen kierrätysasteen laskennassa edellyttäen, että käsittelyn laajuutta selvitetään vähintään viiden vuoden välein luotettavin, mainitussa komission päätöksessä säädetyin menetelmin.

Jätehuoltoviranomainen on koonnut kompostoinnista rekisteriä 1.1.2023 alkaen. Tämän ajankohdan jälkeen tapahtuvasta käsittelyn aloittamisesta tai lopettamisesta tulee ilmoittaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös sellaisia, jotka jo käsittelevät biojätettä pienimuotoisesti kunnan jätehuoltomääräysten nojalla.

Kiinteistökohtaisessa kompostorissa voidaan kompostoida elintarvikkejätettä, puutarhajätettä, kuivakäymäläjätettä ja tietyin edellytyksin vähäisiä määriä jätevesilietteitä. Jotta kompostointi onnistuu, on kompostorin ylläpitoon kiinnitettävä huomiota.

Bokashi -menetelmässä eloperäinen jäte laitetaan tarkoitukseen suunniteltuun ämpäriin fermentoitumaan, eli käymään hapettomassa tilassa. Bokashista poistettu käynyt eloperäinen aines vaatii jälkikompostoinnin valmistuakseen mullaksi.

Paistorasvojen ja öljyjen sekä muun ylimääräisen rasvan johtaminen jätevesiviemäriin on kielletty, koska ne voivat aiheuttaa haittoja vesihuoltolaitoksen toiminnalle.

Yhteisen kompostorin käyttäminen usean eri kiinteistön kesken on mahdollista jätelain 41 §:n 2 momentin mukaan. Kompostoinnin onnistumisen varmistamiseksi tässä pykälässä määrätään, että yhteistä kompostoria elintarvikejätteen osalta voi käyttää enintään 4 kiinteistöä tai huoneistoa.

16 § Jätteen polttaminen

Jätelain 8 § mukaan kaikessa toiminnassa on yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä. Jätteiden polttaminen lähtökohtaisesti kielletään jätehuoltomääräyksissä. Tässä pykälässä määritellään tilanteet (eli annetaan viranomaisen hyväksyntä), joissa jätteen polttaminen on mahdollista eli jätteen omatoiminen käsittely on mahdollista.

Haja-asutusalueella sallitaan risujen, oksien, käsittelemättömän puujätteen ja vastaavien polttaminen avopolttona, jos se ei aiheuta haittaa tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle ja poltettavien jätteiden määrä on vähäinen. Käsitellyn puujätteen polttamista ei sallita. Jätteen polttamista koskeva määräys voi olla sisällytettynä myös ympäristönsuojelumääräyksiin.

Kiinteistön lämmitysjärjestelmässä poltettavaksi sallitaan käsittelemättömän puujäte, risut ja oksat sekä pienet määrät paperia, pahvia ja kartonkia. Paperia, pahvia ja kartonkia pitäisi käyttää vain sytykkeenä. Muiden jätteiden, kuten polttokelpoisen muovin, polttamista ei voi sallia kiinteistöjen tulipesissä, sillä niissä ei ole palamiselle optimaaliset olosuhteet.

Rakennusten hävittämiseen polttamalla liittyvät määräykset kuuluvat kuntien ympäristönsuojelumääräyksiin.

17 § Jätteen hautaaminen ja/tai upottaminen

Jätelain 72 § mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

Jätteen hautaaminen maahan, upottaminen vesistöön tai jäälle vieminen on jätelain ja ympäristönsuojelulain perusteella kielletty. Kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen on mahdollista Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti.

Tässä määräyksessä ei ole annettu tarkkoja ohjeita lemmikkieläinten hautamisesta. Pienikokoisen kuolleen eläimen, johon ei epäillä liittyvän tarttuvan taudin riskiä, saa laittaa myös poltettavan jätteen astiaan.

18 § Jätteen hyödyntäminen omassa maarakentamisessa

Määräys koskee pienimuotoista, kertaluontoista ja kiinteistökohtaista jätteen hyödyntämistä. Tiili- ja betonimurskeen hyödyntäminen voi jätelain 41 a §:n mukaan tapahtua vain jätteenhaltijan itse käsitellessä jätteen omalla kiinteistöllään.

Ympäristönsuojelulain mukaan jätteiden ammattimainen tai laitosten käsittely vaatii sen sijaan aina ympäristöluvan (YSL 27 § ja liite 1, taulukko 2, kohta 13) tai MARA-asetuksen (VnA koskien eräiden jätteiden hyödyntämistä maarakentamisessa 843/2017) mukaisen rekisteröinnin (YSL 116.4 §).

5. LUKU – JÄTEASTIAT

19 § Jäteastiatyypit ja niiden merkitseminen

Jäteasetuksen 10 §:ssä jätteen keräykseen liittyen todetaan, että kiinteistön haltijan, kunnan, jätteen haltijan, tuottajan, jakelijan ja muun toimijan on huolehdittava siitä, vastaanottoaikassa on riittävä määrä kannellisia säiliöitä, maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä, jätelavoja tai muita jäteastioita, jotka soveltuvat kerättäville jätelajeille.

On tärkeää, että jäteastiat on mitoitettu oikein tyhjennysväliin nähden, sillä ne on aina pystyttävä sulkemaan. Toisaalta tarpeeseen nähden liian suuria jäteastioita käyttämällä ei voi perustella pidempää tyhjennysväliä.

Koska kiinteistö vastaa jäteastian hankkimisesta, listataan jätehuoltomääräyksissä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa käytettävät vaihtoehtoiset jäteastiat. Jäteastioita lueteltaessa ei suositeta tietyn valmistajan jäteastioita, vaan määräyksissä kuvataan niiden teknisiä ominaisuuksia.

Jätehuoltomääräyksissä mahdollistetaan myös muunlaisen jäteastian käyttö sopimalla asiasta jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Näin voidaan edistää uusien innovaatioiden käyttöön ottamista ja siten parantaa esimerkiksi jätteenkuljettajan työturvallisuutta.

Jäteastioiden aitaus on suositeltavaa mahdollisuuksien mukaan, kun niiden määrä on kolme tai enemmän. Määräyksellä pyritään ympäristön siisteyteen.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa ei suositella vinsattavien pikakonttien käyttämistä. Perusteluna tälle on muun muassa se, että pikakonttien tyhjennyksissä on esiintynyt työturvallisuusriskejä.

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa merkitsemään jäteastian kanteen tai etuseinään erottuvan merkinnän astiaan kerättävästä jätelajista sekä keräyksestä vastaavan yrityksen tai yhteisön yhteistiedot.

20 § Jäteastian täyttäminen

Jätehuoltomääräyksissä täsmennetään jäteasetuksen 10 §:ä määrittelemällä, mitä jäteastioihin voidaan laittaa ja miten jätteet tulee pakata. Jäteastiaan saa laittaa vain astiaan tarkoitettua jätettä. Jäteasetuksen 10 §:n mukaan jäteastioiden käytöstä ja tyhjennyksestä ei saa aiheutua loukkaantumisen vaaraa käyttäjälle tai tyhjentäjälle eikä muuta vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Roskaantumisen estämiseksi on syytä määrätä, että jätettä ei saa jättää keräysastian ulkopuolelle.

21 § Tyhjennysvälit

Määräyksessä esitetyt jäteastioiden tyhjennysvälit koskevat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvia asuinkiinteistöjä sekä muita kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Jäteasetuksen 10 § velvoittaa tyhjentämään jäteastiat niin usein, että jäteastia voidaan aina sulkea, jäte mahtuu astiaan eikä jätteestä aiheudu ympäristön likaantumista tai roskaantumista taikka hajua tai muuta hygieenistä haittaa. Hygieenisia haittoja tai hajuhaittoja aiheutuu yleensä muiden jätteiden seassa olevasta biojätteestä.

Määrätyt pisimmät tyhjennysvälit tukevat tyhjentäjän työturvallisuutta ja tyhjennyksen teknistä suorittamista, sekä jätteen laadun säilymistä kierrätyskelpoisena. Tyhjennysvälit on määritelty niin, että ne kannustavat asukkaita lajitteluun. Vähimmäisvaatimukset jäteastioiden tyhjennykselle mahdollistaa kiinteistönhaltijoiden tasapuolisen kohtelun.

22 § Kunnossapito ja pesu

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa pitämään jäteastian kunnossa ja puhdistamaan sen riittävän usein siten, että keräyksestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäteasetus velvoittaa pesemään sekajäteastian vähintään kerran vuodessa ja biojäteastian vähintään kaksi kertaa vuodessa, joten jätehuoltomääräyksissä ei voida määrätä tätä harvemmasta pesuvälistä. Myös jäteastian ympäristö määrätään siivoamaan viivytyksettä sen roskaantuessa.

6. LUKU – JÄTTEEN KERÄYSPAIKAT

23 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan keräyspaikkaan on oltava esteetön pääsy ja jäte on voitava kerätä turvallisesti. Näissä jätehuoltomääräyksissä annetaan tarkempia määräyksiä vastaanottoaikan järjestämiseen ja jäteastioiden sijoittamiseen liittyen.

24 § Alueelliset jätteiden keräyspaikat (ekopisteet/hyötyjätteet)

Alueellisiksi keräyspaikoiksi luokitellaan kunnan, kunnallisen jäteyhtiön ja tuottajien järjestämät keräyspaikat.

Roskaantumisen ehkäisemiseksi ja jätteen laadun säilymiseksi määrätään, että keräyspaikalle saa toimittaa ainoastaan sellaisia jätteitä, joita varten siellä on jäteastia. Lisäksi määrätään, että jätteitä ei saa jättää jäteastioiden ulkopuolelle, sillä valvomattomilla keräyspaikoilla jäteastioiden ulkopuolelle jätetyt jätteet aiheuttavat helposti roskaantumista.

25 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Ulkona järjestettäviä yleisötilaisuuksia koskevat jätehuoltomääräykset perustuvat sekä roskaantumisen ehkäisemiseen että jätelain veloitteeseen asianmukaisesta jätehuollosta. Yleisötilaisuuden järjestäjä on jätelain 74 §:n mukaan vastuussa yleisötilaisuuden seurauksena roskaantuneen alueen siivoamisesta, jos roskaaja itse ei huolehdi siivoamisesta.

Määräyksissä veloitetaan yleisötilaisuuden järjestäjä huolehtimaan tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan, ei pelkästään siivoamisesta. Velvoite jätehuollosta huolehtimiseen on merkittävä toimenpide roskaantumisen ehkäisemiseksi, sillä sen perusteella tilaisuuden järjestäjän on hankittava alueelle tarpeeksi jäteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan. Myös lajittelu ja erillis-kerääminen määrätään tilaisuuden järjestäjän vastuulle.

Roskaantuneen alueen toissijaisen siivoamisvastuun osalta järjestäjänä pidetään myös tilaisuuden tai tapahtuman kokoonkutsujaa.

7. LUKU – JÄTTEENKULJETUS

26 § Jätteiden keräily

Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä.

Jätteiden keräilyä ja kuljettamista koskevat pykälät koskevat pääosin jätteenkuljettajia. Jäteasetuksen 10 §:n mukaan keräys tulee ajoittaa siten, että läheisyydessä asuville ja oleskeleville ei aiheudu melu- tai muuta vastaavaa häiriötä.

Keräysaikoja määriteltäessä on otettu huomioon paikalliset tarpeet, kuten kuljetusten logistiikka. Keräily on tarpeen sallia myös lauantaisin ja pyhäpäivinä, jotta jätehuollosta pystytään huolehtimaan esimerkiksi pääsiäisen aikana.

Keräyssaikoihin vaikuttavat merkittävästi meluntorjunnan tavoitteet. Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) määrittelee melutason päiväajalle. Päätöksessä päiväajaksi on todettu 7-22 välinen aika. Siten keräysajaksi voi olla perusteltua määrätä 7-22 välinen aika.

Jätteiden keräilystä ei saa aiheutua roskaantumista. Koska roskaantuminen johtuu jätteiden leviämisestä ympäristöön, voidaan jätteenkuljettajaa velvoittaa huolehtimaan siitä, että jätettä ei pääse leviämään ympäristöön.

27 § Jätteiden kuljettaminen

Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityi-

sen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä.

Jätelain 121 § määrää siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta tietyille jätelajeille. Jätteen haltijan on ennen jätteen siirron aloitusta laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, POP-jätteestä, saostus- ja umpisäiliölietteestä, hiekan- ja rasva-nerotuskaivojen lietteestä, pilaantuneesta maa-aineksesta ja muusta rakennus- ja purkujätteestä kuin pilaantumattomasta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan asianmukaiselle vastaanottajalle.

Siirtoasiakirjojen tiedot tulee toimittaa voimassa olevien määräysten mukaisesti Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään SIIRTO-rekisteriin 1.9.2022 alkaen laadituista siirtoasiakirjoista jätelain 121 b §:n mukaisesti. SIIRTO-rekisteri on ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen toteuttama siirtoasiakirjojen tietojen tallentamisen järjestelmä. Tietojen tallennusvelvollisuus perustuu vuonna 2022 voimaan astuneeseen jätedirektiivin muutokseen.

Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista on säädetty tarkemmin jäteasetuksen 40 §:ssä.

28 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Kunnan jätehuoltoviranomainen ylläpitää jätelain 143 §:n mukaista rekisteriä jätteen kuljetuksista. Rekisterin ylläpitoa varten jätehuoltoviranomainen tarvitsee kuljetuksiin liittyviä tietoja jätteen kuljettajilta. Jätelain 39 §:n mukaan jätteen kuljettajan on annettava tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain.

Velvollisuutta täsmennetään jäteasetuksen 42 §:ssä, jossa kuljettajia määrätään toimittamaan jätehuoltoviranomaiselle neljännesvuosittain seuraavat tiedot kustakin kiinteistöstä, jolta on noutanut jätettä:

1) kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite ja kiinteistö- tai rakennustunnus; 2) kuljetukseen kuuluvien jäteastioiden koko ja määrä jätelajeittain; 3) jäteastioiden tyhjennyspäivämäärät taikka tyhjennyskertojen lukumäärä ja tyhjennysväli jätelajeittain; 4) 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen sijasta tieto jätevesijärjestelmän tyypistä ja säiliön tyhjennyspäivämäärät, jos kysymyksessä on saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetus.

Lisäksi jätelain 39 §:ssä määrättyssä vuotuisessa jätteenkuljetuksia koskevassa tiivistelmässä kuljettajan on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle vähintään seuraavat tiedot: 1) kunnan alueella sijaitsevilta kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrä jätelajeittain; 2) jätteen vastaanottajien nimet ja yhteystiedot sekä niille toimitetun jätteen määrä jätelajeittain.

Jäteyhtiö hoitaa bio- ja pakkausjätteiden sekä pienmetallin kiinteistöittäistä keräystä kunnan järjestämän mallin mukaisesti siirtymäajan jälkeen. Jäteyhtiö pitää yllä ajantasaisia tietoja kuljetusten osalta jäteviranomaisen ja jäteyhtiön yhteisessä rekisterissä. Jäteyhtiö vastaa, että jäteviranomaisella on saatavilla ajantasaiset kuljetustiedot bio- ja pakkausjätteiden sekä pienmetallin osalta.

Jätehuoltomääräyksissä ei voida suosia tiettyjen yritysten ohjelmistoja. Määräyksen perusteella ei voida velvoittaa jätteenkuljetusyritystä hankkimaan tiettyä ohjelmistoa. Tiedot voidaan vaatia toimitettavaksi tekstinkäsittely- tai taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa, sillä kyseisistä ohjelmista on tarjolla myös ilmaisversioita.

29 § Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat

Tämä jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikkoja koskeva määräys on tarkoitettu jätteenkuljettajille. Kotitalouksia koskevat määräykset jätteiden toimittamisesta esimerkiksi aluekeräyspisteille tai jäteasemille on annettu luvussa 2.

Jätelain 35 §:n mukaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä. Jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan. Järviseudun jätelautakunnan toimialueella kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat ja kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen luovutetut jätteet on kuljetettava jäteyhtiön osoittamaan paikkaan. Jätteitä ei saa kuljettaa muihin vastaanottopaikkoihin.

Tuottajavastuunalaiset pakkausjätteet veloitetaan jätelain mukaisesti kuljettamaan tuottajien järjestämään vastaanottopaikkaan.

Jätehuoltomääräyksissä tuodaan esille yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämistä koskevat veloitteet ja käytännöt.

8. LUKU – ASUMISESSA SYNTYVÄT JÄTEVESILIETTEET JA MUUT KUNNALLISEN YHDYSKUNTAJÄTEHUOLLON PIIRIIN KUULUVAT JÄTEVESILIETTEET

Kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään kuuluvat kaikki asumisen jätevedenkäsittelyssä syntyvät lietteet. Lietteiden osalta jätehuoltomääräyksissä määrätään lähinnä säiliöiden tyhjennysväleistä sekä mahdollisuuksista lietteen omatoimiseen käsittelyyn.

Tarkoituksena on varmistaa, että asumisessa syntyvät lietteet käsitellään asianmukaisesti eikä niistä pääse aiheutumaan haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

30 § Saostussäiliöiden ja umpisäiliöiden tyhjennys ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi

Asumisen ja julkisten hallinto- ja palvelutoimintojen rakennusten jätevesille tarkoitetuista saostussäiliöistä poistettava liete ja myös umpisäiliöihin kerättävä jätevesiliete kuuluvat kunnan jätehuoltovastuulle, joten kunnan tulee järjestää näiden kuljetukset kiinteistöltä vastaanottopaikkaan. Lietteenkuljetuksessa voi jätelain 35 §:n mukaan käyttää kiinteistönhaltijan järjestämää jätteenkuljetusta, mikäli kaikki jätelain 37 §:ssä mainitut ehdot täyttyvät alueella kiinteistönhaltijan järjestämässä lietekuljetuksessa.

Saostussäiliöiden ja pienpuhdistamoiden lietetilöiden lietteenpoiston vähimmäistyhjennysvelvoite sekä umpisäiliöiden tarkkailuvelvoite perustuvat haja-asutuksen jätevesiasetukseen (209/2011).

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain sille, jolla on jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä. Määräyksellä varmistetaan lietteiden asianmukainen käsittely ja kuljettaminen.

Lisäksi määräyksessä veloitetaan kuljettamaan liete kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön osoittamaan paikkaan. Tämä velvoite koskee lietteen kuljettajaa. Määräyksessä estetään lietteiden kuljettaminen esimerkiksi läheiselle maatilalle, joka ei ole kunnan tai kunnallisen jäteyhtiön osoittama käsittelypaikka.

31 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse

Saostus- ja umpisäiliöiden ehjyyden ja turvallisuuden varmistamiseksi sekä tyhjennysten mahdollistamiseksi on annettu jätehuoltomääräyksissä määräyksiä koskien lietesäiliöiden kunnossapitoa ja

saavutettavuutta tyhjennettäessä. Tyhjennystä koskevien mahdollisten ohjeiden antamisesta voi vastata parhaiten kiinteistöllä asuva tai sitä käyttävä henkilö. Määräys koskee tyhjentäjää lietesäiliön kannen huolellisen sulkemisen osalta tyhjennyksen jälkeen.

32 § Lietteiden omatoiminen käsittely

Jätelain 41a §:n 1 momentissa säädetään, että jätteen haltija voi itse käsitellä jätelain 32 §:ssä tarkoitetun jätteen kiinteistöllään tai luovuttaa biojätteen, saostus- ja umpisäiliölietteen tai siihen rinnastettavan muun jätteen käsiteltäväksi naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä, jos omatoiminen tai yhteinen käsittely on pienimuotoista ja käsittely on hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Jäteasetuksen 12 §:n mukaan omatoimisesti käsiteltävä saostus- ja umpisäiliöliete sekä niihin rinnastettava muu ulosteperäinen jäte on käsiteltävä hygieeniseltä laadultaan haitattomaksi kalkkistabiloimalla, kompostoimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä. Käsittelyssä syntyvä lopputuote on hyödynnettävä terveyttä ja ympäristöä vaarantamatta. Maatalouskäytössä käsittelymenetelmänä kyseeseen usein miten tulee kalkkistabilointi joko saostussäiliöissä ennen tyhjennystä tai tyhjennyksen jälkeen lietevaunussa. Ohjeet kalkkistabiloinnin suorittamiseen on saatavilla Ruokavirastolta, ruokavirasto.fi.

Jätevesilietteen omatoimisesta käsittelystä on tehtävä etukäteen kirjallinen ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle. Ilmoitus tulee tehdä jokaisesta käsittelykerrasta erikseen. Tiedot omatoimisesta käsittelystä tarvitaan, jotta jätehuoltoviranomainen voi seurata ja valvontaviranomainen valvoa asianmukaista jätehuollon toteutumista. Velvoite antaa tiedot omatoimisesta käsittelystä koskee kaikkia pykälässä mainittuja käsittelyvaihtoehtoja. Jätehuoltoviranomainen tiedottaa tehdyistä ilmoituksista kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

9. LUKU – VAARALLISET JÄTTEET JA ERITYISJÄTTEET

33 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat myös elinkeinotoiminnan harjoittajia. Vaikka jätelaisissa ja jäteasetuksessa määrätään velvollisuudesta pitää vaaralliset jätteet erillään, on järkevää tuoda asia esille lyhyesti myös jätehuoltomääräyksissä.

Jätelain 16 §:n mukaan vaarallinen jäte on pakattava ja merkittävä ja siitä on annettava tarpeelliset tiedot jätehuollon kaikissa vaiheissa siten, että jätteen siirtoja ja ominaisuuksia voidaan seurata sen synty-paikalta hyödyntämiseen tai loppukäsittelyyn. Jätehuoltomääräyk-sissä viitataan jäteasetuksen 8 ja 9 §:iin, joissa on annettu tarkemmat määräykset vaarallisen jätteen pakkauksista ja merkitsemisestä sekä vaarallisesta jätteestä annettavista tiedoista. Alkuperäispakkausten käyttämisellä varmistetaan vaarallisen jätteen asianmukainen pak-kaaminen ja merkitseminen.

Jätelain 32.2 §:n mukaan kunnan on järjestettävä asumisessa synty-vien vaarallisten jätteiden jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto, mikäli vaarallisen jätteen määrä ei ole kohtuuton. Siten näissä toiminnoissa syntyvät vaaralli-set jätteet määrätään toimitettavaksi jäteyhtiön osoittamaan vastaan-ottoonpaikkaan.

Vaarallisen jätteen keräyspaikkaa koskevat määräykset liittyvät jäte-huollon tekniseen järjestämiseen sekä turvallisuuteen. Määräykset koskevat kaikkia toimijoita omakotikiinteistöjä lukuun ottamatta. Mää-räykset koskevat vaarallisten jätteiden säilyttämistä ja kiinteistön haltijan velvollisuutta tiedottaa keräyspaikan käyttäjille sen asianmu-kaisesta ja turvallisesta käytöstä. Tarkoituksena on, että vaarallisten jätteiden keräämisestä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle (jätelaki 13 §).

Tuottajavastuunalaiset sähkö- ja elektroniikkaromu sekä paristot ja akut määrätään toimitettavaksi tuottajan järjestämään vastaanotto-paikkaan.

Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä sekä elinkeinotoiminnassa syntyvä vaarallinen jäte on toimitettava vastaanottajalle, jolla on oikeus sen vastaanottamiseen.

34 § Lääkejätteet ja terveydenhuollon erityisjätteet

Lääkejätteet ja terveydenhuollon erityisjätteet veloitetaan erotetta-vaksi muista jätteistä. Tässä määräyksessä todetaan, että terveyden-huollon erityisjäte on pakattava ja pakkaukset on merkittävä voi-massa olevan lainsäädännön mukaisesti. Terveydenhuollon erityis-jäte on pakattava kuten muukin erityisjäte eli kestäviin ja tiiviisiin pak-kauksiin.

10. LUKU – MUUT MÄÄRÄYKSET

35 § Tiedottamisvelvoite

Kiinteistön haltijan on tiedotettava jätehuoltomääräysten mukaisista velvoitteista kiinteistön asukkaille tai käyttäjille. Tiedottamisvelvoitteella edistetään jätehuoltomääräyksissä esitettyjen toimenpiteiden ja velvoitteiden toteuttamista.

36 § Jätehuoltomääräysten valvonta

Jätelain 24 §:ssä säädetään jätelain ja sen nojalla annettujen jätehuoltomääräysten valvonnasta. Valvontaviranomaisia ovat kunnan ympäristönsuojeluviranomainen sekä alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus).

Jätehuoltomääräysten noudattamatta jättämisestä on määrätty laissa seuraamuksia. Rikkomuksia koskevat säädökset tulevat suoraan jätelaista (125 §, 126 §, 131 § ja 136 §)

Jätehuoltomääräysten yleisen osan kohdassa 2 on tarkemmin tietoa myös muista jätehuollon toimijoista yhdyskuntajätehuollossa Järvisseudun jätelautakunnan toimialueella.

37 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätelain 91 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräysten noudattamisesta. Siten jätehuoltomääräyksissä on tarpeen määrätä poikkeuksen myöntävästä viranomaisesta. Koska jätehuoltomääräykset ovat voimassa usean eri kunnan alueella, joilla kaikilla on omat ympäristönsuojeluviranomaisensa, on poikkeuksen myöntävä viranomainen jätehuoltoviranomainen. Näin poikkeuksen myöntämisessä voidaan noudattaa samoja periaatteita koko soveltamisalueella.

38 § Voimaantulo

Voimaantulomääräykseen on kirjattu ajankohta, jolloin jätehuoltomääräykset tulevat voimaan ja lueteltu voimassa olevat jätehuoltomääräykset, jotka korvataan uusilla määräyksillä.